

RESURSELE AGROECOLOGICE ALE PERIFERIEI CODRILOR DE EST ȘI DEZVOLTAREA VIȚEI DE VIE A SOIURILOR DE SELECȚIE NOUĂ

BÎRSA ELENA

masterand an. 2, Facultatea Agronomie, UASM

Rezultatele prezentate se referă la evaluarea resurselor ecopedologice (clima, relieful, solul) și dezvoltarea viței de vie a soiurilor de selecție nouă Apiren Roz și Apiren Negru de Grozești - soiuri fără semințe, Moldova, Feteasca albă și I-2-24 – genotipuri cu semințe.

Scopul cercetărilor a fost de a studia resursele agroecologice ale periferiei Codrilor de Est și dezvoltarea viței de vie de selecție nouă. Pentru realizarea scopului propus au fost înaintate următoarele obiective: evaluarea resurselor agroecologice ale periferiei Codrilor de Est; observații privind decurgerea fazelor fenologice de dezvoltare a soiurilor de selecție nouă în dependență de condițiile agroecologice; studiul creșterii și maturării lăstarilor anuali; determinarea productivității soiurilor de selecție nouă în dependență de condițiile agroecologice.

Cercetările au fost realizate anii 2019-2021 în teren cât și în laboratorul Genofond, și Ameliorarea Viței de Vie în cadrul IȘPHTA. Au fost folosite următoare metode de cercetare: evaluarea resurselor agroecologice folosind materialele cadastrului funciar, pentru caracteristica indicilor climatici au fost folosite materialele SHS; elementele reliefului au fost stabilite în rezultatul observărilor în teren; morfologia solului a fost studiată în câmp după anumiți indici: alcătuirea profilului, grosimea orizonturilor genetice, culoarea, așezarea, structura, neformațiuni etc.; Evaluarea genotipurilor, estimările tehnologice și agrobiologice au inclus: determinarea evoluției principalelor faze fenologice - dezmugurit, înflorit, pârga și maturarea de consum/ tehnologică; determinarea capacității de iernare a soiurilor; elementele de fertilitate - coeficientul de fertilitate relativ; coeficientul de fertilitate absolut; greutatea medie a strugurelui și a bobului; lungimea și lățimea strugurelui și bobului; vigoarea de creștere și gradul de lignificare: lungimea medie a unui lăstar și lungimea părții lignificate.

În baza rezultatelor obținute s-a constatat că: soiurile viței de vie noi create s-au evidențiat cu diferite lungimi a perioadei de vegetație de la dezmugurire până la maturizarea deplină, care a variat de la 131 zile (Negru de Grozești) până la 161 zile (Moldova) și permite a lărgi perioada de consum curent și procesare industrială; cea mai mare vigoare de creștere o posedă soiul Apiren negru de Grozești – în toți anii de cercetare lungimea lăstarilor anuali a depășit acest parametru comparative cu restul soiurilor (175,6-278,6 cm), în anul 2019 -diferență nu este semnificativă, pe parcursul următorilor ani ea se manifestă mai pronunțat, o vigoare mare de creștere a lăstarilor a manifestat și soiul Moldova (125,1-227,4 cm); în anul 2019 producția cea mai mare la un butuc a fost atinsă de soiurile Moldova și Feteasca albă – 7,7 kg. O valoare intermediară (6,8 kg) s-a constatat la soiul Apiren roz. Aceiași legitate, în ce privește greutatea maximă a producției la butuc, în mare măsură s-a păstrat și în următorii ani. Valorile medii a producției de struguri la 1 butuc, în anul 2019, nu s-au deosebit semnificativ de la un soi la altul. O diferențiere mai pronunțată se atestă în următorii ani de studiu, ce denotă o reacție mai distinctă a soiurilor la condițiile meteo.

Rezultatele cercetărilor au permis formularea următoarelor concluzii și recomandări: Parametrii de calitate, manifestați de soiurile studiate, permit utilizarea lor conform direcției de utilizare stabilită: Apiren roz și Moldova – struguri pentru consum în stare proaspătă, Feteasca albă și I-2-24 – prepararea vinurilor, iar Apiren negru de Grozești – utilizare mixtă și procesare tehnologică; Soiurile de viță de vie noi create s-au evidențiat cu diferit grad de rezistență la factorii nefavorabili abiotici și biotici: la ger, mană, făinare, putregaiul cenușiu; Soiurile de viță de vie noi create au manifestat o largă gamă de însușiri care permit a fi încadrate în ampelo-ecosisteme eficiente în conformitate cu condițiile ecopedologice ale periferiei Codrilor de Est.

Cercetarea a fost efectuată în cadrul proiectului „Abordări previzionale a sporirii calității competențelor în învățământul superior agrar în bază parteneriatului cu mediul de afaceri” cu cifra nr.20.80009.0807.41, autoritatea contractantă - Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare.

Conducători științifici – dr., conf. univ. Bacean Ion, asist. univ. Melnic Rodica